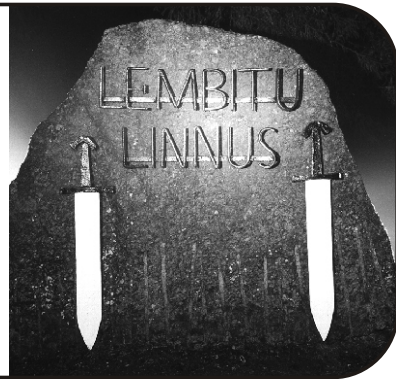

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 5 (50)
Mai 2004

LEOLE

MAI Anno Domini 2004

Mai. On urbanipäeva, linnu- ja leheristipäeva, taevaminemispüha ja nelipüha, kevadpüha ja emadepäeva kuu.

„Leole“, mida te käes hoiate, on viiekümnes.

„Juba!“, ütleb kindlasti mõni. Alles see oli, kui alustati.

Esimene lehenumber ilmus 2000. aasta aprillis neljal leheküljel. Sellises mahus olid ka kaks järgmist lehte; seejärel jõudis lugejateni 12-leheküljeline „Leole“. Viiendast lehest alates oleme mahtunud kaheksale leheküljele, ühel korral ka kümnele. Eelmisel aastal ilmus lehe vahel kolmel korral lisa, kokku kümme lehekülge: n.ö Valimiste, Värvija Eelarve Eri.

Lehe lisana on ilmunud ka neli kalendrit. Kolmel esimesel korral saadi selleks raha samas avaldatud reklaamist, käesoleva aasta kalendri finantseerimiseks piisas aga juba lehte müüdud reklaami eest laekunud summast.

Jah, alles see oli. Aga samas juba nii ammu. „Kas tõesti ainult viiskümmend numbrit?“

Viitekümnet „Leolet“ on kokku toimetanud kolm inimest: Tiit Jüriado 26, Jaanus Siim 1 ja allakirjutanu 23 numbrit. Kõigi lehtede ja kalendrite fotode eest on hoolt kandnud Jaanus Siim. Kahe esimese kalendri jaoks pani pildimaterjali kokku Jaanus Siim, kahe viimase kalendri kujundus on aga toimetaja hobi tulemus.

Esimesed „Leoled“ tulid Viljandist Print Besti trükipresside alt, neljandast lehest alates paneb ettevalmistatu paberile OÜ Vali Press Põltsamaalt. Kohapeal hakati küljendust tegema jaanuaris 2001. Seda tööd tegi siis Marko Reimann; 2002. aasta detsembrist alates on küljendajaks Külliky Lohu.

Kui paljud on meile kirjutanud? Sellele küsimusele ei oska ma kahjuks vastata. Ainuüksi eelmisel aastal oli neid inimesi rohkem kui 150. Kõigile suur tänu, et olete leidnud aega ja tahtmist ning oma tegemistest ja teid ümbritsevast ning huvitavast kirjutanud.

Et meie leht on just selline, milliseks lugejad ta kirjutavad, siis ootame ka edaspidi alati teie kõigi kaastöid.

Järgmiste kohtumiseni ja öielõhnalist kevadet!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Lindi lõikavad läbi vallavanem Maie Käba, lasteaia juhataja Malle Kukkk ja ehitusfirma OÜ Ramlen esindaja Arvi Rätsep

30. aprillil avati Sürgaveres pidulikult uus lasteaiahoone. Põhikooli juurdeehitusena valminud lasteaia „Vembu“ uusi ruume oli kaua oodatud - 21 aastat tegutses lasteaed suures ruumikitsikuses ajutiselt selleks otstarbeks kohandatud ühepereelamus. Nüüdsest saavad Sürgavere mudilased mängida ja esimesi tarkusi õppida valgusküllastes ning lastepäraselt kujundatud

ruumides.

Viljandi maavalitsuse poolt õnnitlema tulnud Kaja Land tõdes, et tegu on erakordse sündmusega kõigile viljandimaalastele - Eesti riigi taasiseseisvumise ajal on see alles teine valminud lasteaiahoone meie maal. Suure-Jaani vallavanem Maie Käba tunnistas, et otsus ehituse alustamiseks ei tulnud kergelt. Väga kaua vaieldi, kas üldse

Omaavalitsused kaaluvad taas liitumist

Vabariigi Valitsus saatis Riigikogusse kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse eelnõu, mis on põhijoontes välja töötatud regionaalministri büroos.

Tugeva ja elujõulise kohaliku võimutaseme loomiseks tõusis taas päevakorra valdade ühinemise vajadus. Selle soodustamiseks ongi mõeldud uus seadus, mille taolist ei ole Eesti Vabariigi ajaloos varem kehtestatud.

Valdade sundühendamist ei tule, kuid protsessi stabiilsuse vältimiseks kinnitab valitsus siiski ühinemise piirkonnad, mille sees võiks liitumine toimuda. Piirkonnast väljapoole jäävate valdade kaasamine vajaks sellisel juhul valitsuse eriluba.

Piirkondade kaardi läbi vaatamiseks on moodustatud töögrupp, kuhu viljandlastest kuuluvad Peep Aru ja Jaak Allik.

7. aprillil kogu neid Suure-Jaani Linnavalitsuse ühinemisvõimaluste üle arutlema rohkem kui viiskümmend Suure-Jaani linna ja valla ning Olustvere ja Vastemõisa valla esindajat. Kohale olid kutsutud ka tuntud majandusgeograaf Garri Raagmaa Tartu Ülikoolist ja peaministri nõunik Kaido Kama.

Arutelul kaalusid sõnavõtjad põhjalikult ühinemise voorusi ja puudusi ning liitumisvajadus jäi seekord kõlama vist kindlamini kui kunagi varem. Peapõhjuse ütles välja Olustvere volikogu esimees Arnold Pastak: ühinemine on vajalik konkrentsivõime suurendamiseks. On ju selge, et kui Põhja-Viljandimaa lähimad naabrid, Türi ja Põltsamaa ümbruse vallad peaksid liituma, jääks Viljandimaa oma killustatuses selgelt alla nii võistluses välisraha kui ka riigi toetuse pärast.

Suure-Jaani Vallavolikogu esimees Jaan Jaska tõi esile peamise põhjuse, miks eelmisel katsel liitumisest

Sürgaveres avati lasteaed

Sürgavere uut lasteaeda vana ja ning kuhu see ehitada. Seda muret, et uus maja tühjaks jääks, õnneks küll kummitamas pole. Sündide arv on kogu Suure-Jaani vallas ja Sürgavere külaski olnud viimastel aastatel stabiilne. Tänavugi on juba registreeritud 9 lapse sünd. Sümbolse kingitusena andis Maie Käba valla poolt lasteaiale üle nukumankri.

20-kohaline lasteaed on suureks kingituseks kohalikele lastevanematele, sest uues avaras majas on nende järeltulijail hea ja turvaline kasvada. Lasteaia „Vembu“ 21 last laulsid ja tantsisid avapidustustel kaunis vastvalminud saalis. Juhataja Malle Kukkk tänas Suure-Jaani vallavolikogu ja -valitsust 2,7 miljonit krooni maksma läinud maja eest.

Õnnitlejate rivi oli väga pikk. Rõõmsaid päevi uues majas soovisid Sürgavere Põhikooli, spordihoone, kultuurimaja, raamatukogu, postkontori, kaupluse, põllumajandusühistu ja aktsia-

seltsi Eerung ning Suure-Jaani Gümnaasiumi esindajad. Kolleegid olid tervitama tulnud Kõo, Olustvere, Suure-Jaani ja Kõidama lasteaedade juhatajad. Lapsevanemad tänasid pikki aastaid Sürgavere lasteaias kasvatajana töötanud Leida Mihhailovat, kes nüüdsest pensionäripõlve peab. Mitmed õnnitlejad tunnistasid, et nii kaunis uus maja tekitab pisut kadedustki.

Väga hea töö eest tuleb tänada projekteerijat Vaarpuu & Kõlli ja ehitajat OÜ Ramleni. Avaaktuse lõppedes võisid kõik kohtalulnud oma silmaga näha, millistes tingimustes Sürgavere mudilastel on nüüdsest võimalik lasteaiapäevi veeta. Külalistele pakuti kohvi, kringlit ja torti. Sürgavere jaoks on tegu kahtlemata ajaloolise sündmusega, mis annab kinnitust küla elujõulisusest. On tore tõdeda, et euroopalik lasteaed valmis üks päev enne Eesti ametlikku Euroopa Liidu liikmeks saamist.

Karin Kivisild

asja ei saanud: riigi huvi ilmes vaid sõnades, puudusid aga selged garantiid finantsoetuseks.

Vaagides uues seaduseelnõus lubatud soodustusi, pidasid kõnelejad neid ilmselt ebapiisavaks. Praegu lubab riik toetust 500 krooni ühineva valla elaniku kohta ning kokkuvõttes mitte alla 1,5 miljoni ja mitte üle kolme miljoni krooni omavalitsuse kohta. Seega võiksid nimetatud neli valda arvestada kokku kuue miljoni krooniga.

Jutt käib ka seniste riigieelarveliste toetuste, näiteks hariduskulude praeguses mahus tagamisest järgnevas neljaks aastaks. Mingidki kindlaid lubadusi lisainvesteeringute või mõnel vallas lasuva tänase võlakoorimise kergendamise suhtes seaduseelnõu ette ei näe.

Kohalikud juhivad arvasid, et ilma nendeta muutub kogu üritus taas kahtlaseks. Vastemõisa volikogu esimees Andres Vinni pakkus lahenduseks, et ühinemislepingul peaks lisaks omava-

litsuste allkirjadele seisma riigi allkiri, mis garanteeriks uuele suurvallale hädavajaliku investeeringud näiteks lähemaks kolmeks aastaks.

Arnold Pastak väitis, et haldusreformi tegelikuks teostamiseks oleks vaja arvestada miljardi krooniga kolme aasta peale. Sama summat näitavad Rahvaliidu arvutused. Rahandusministeerium püüab aga läbi ajada umbes 300-400 miljoniga, mis tähendab lootust viia reform ellu ilma lisainvesteeringuteta.

Võib arvata, et Riigikogus kutsus seaduseelnõu esile tormilisi vaidlusi ning eristuvad need jõud, kellele on Eesti tasakaalustatud areng ja tegelik regionaalpoliitika teepoolt esmatähtsad. Soovitan Viljandimaa valdadel neid vaidlusi tähelepanelikult jälgida ja kui seadus omandab teepoolt söödava kuju, tegutseda kiiresti ja otsustavalt.

On selge, et ei Eesti riigi ega ka Euroopa rahakott pole põhjatu ...

Järg leheküljel 6

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Linnavolikogu 22.04.2004

Võeti vastu Suure-Jaani linna 2004. aasta I lisaeelarve summas 168 000.- (ükkssada kuuskümmend kaheksa tuhat) krooni;

loeti esimest korda Suure-Jaani Kultuurimaja uut põhimäärust ja linnavolikogu uut töökorda.

Suure-Jaani Linnavalitsus 05.04.2004, 12.04.2004

19.04.2004 ja 26.04.2004

Määrati ühekordseid toetusi kaheksale perele kokku 1 790.- krooni, toimetulekutoetusi 12 perele kokku 10 866.- krooni;

määrati hooldajad kahele raske puudega ja ühele sügava puudega isikule;

eraldati reservfondist 1 500.- krooni Rein Rannapi kontserdi toetuseks;

väljastati ehitusluba Tallinna tn 24 gümnaasiumi juurdeehituse ehitamiseks;

vabastati 2004. aasta maaomaksust 13 represseritud ja represserituga võrdsustatud isikut;

määrati Pärnu tn 1A korteri nr 4 tüüri suuruseks 3 krooni/m²; anti nõusolek alaealisele kingitava korteri koormamiseks kasutusõigusega;

väljastati tähtajatud kauplemisload – osahingule Palmevel kauplemiseks Tallinna tn 7 ja 8 asuvas kaupluses “Jaanihil” aiatarvetega, lilledega ja kingitustega ning tegelemiseks tavanditeenuse osutamiseks ja osahingule Luuken kauplemiseks Tallinna tn 8 asuvas kaupluses “Kalda” toiduaine-

tega, alkoholiga, tubakatoodega, kodukeemiaga, esmatarbekaupadega ja lilledega ning tegelemiseks toitlustusteenuse osutamiseks (lubatud toidugrupid on kohvi, tee, väikesaiad, karastusjoogid ja mahl);

väljastati Endel Subile kirjalik nõusolek Lai tn 10A kinnistule vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitamiseks;

anti nõusolek Põllu tn 6 maaostueesõigusega erastamiseks Kalev Kundla poolt;

kinnitati Karja tn 5 elamu-lauda müümiseks 14. aprillil läbi viidud avaliku suulise enam-pakkumise protokoll, enam-pakkumise võitjaks tunnistati Aivar Paas;

kinnitati Jaama tn 18 kinnistule sidemasti ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

moodustati konkursi “Kaunis Kodu” komisjon koosseisus: Avo Järve, Leili Kuusk, Reeda Sadam, Tiiu Siim ja Rein Valdmaa;

väljastati ehitusluba Suure-Jaani I alajaama piirkonna elektrivarustuse rekonstrueerimiseks;

tehti muudatus Suure-Jaani Kultuurimaja alaeelarves.

Suure-Jaani Vallavolikogu 21.04.2004

Kehtestati Suure-Jaani vallavara eeskiri;

I korda loeti Suure-Jaani valla hangete teostamise korda ja Suure-Jaani valla heakorra eeskirja;

kinnitati Suure-Jaani valla põhikooli pedagoogide 2004. a töötasustamise alused;

algatati Suure-Jaani valla üldplaneering. Planeeringu koos-

tamisel loetakse Suure-Jaani Vallavolikogu 20.12.1996. a otsusega algatatud üldplaneeringu protsess uue üldplaneeringu osaks. Kinnitati üldplaneeringu koostamiseks lähteülesanne;

kehtestati Ülevõlli kinnistu detailplaneering Völlikülas; anti nõusolek OÜ Pilkes Põhjaka Põllumajandusele omandada Sillaotsa kinnistu Angi külas;

määrati katastriüksuste sihtotstarbed.

Suure-Jaani Vallavolikogu 14.04.2004

Hassar Kipile tagastati õigusvastaselte võõrandatud Kolgioja farm katastriüksus Vihi külas ja Kolgioja noorloomalaut katastriüksus Vihi külas, Jaak Konradile tagastati Ellošaare katastriüksus Põhjaka, Angi ja Kootsi külas ning Kurekatas triüksus Rääka ja Karjasoo külas;

Ain Vainarule erastati ostueesõigusega Kõrgemäe katastriüksus Angi külas;

Vanatoa kinnistu jagamisel tekkivate uute katastriüksuste nimedeks määrati Vanatoa ja Joemetsa ning Orro kinnistu jagamisel tekkivate uute katastriüksuste nimedeks määrati Orro ja Orrometsa;

Tii Saareoksale ja Marten Saareoksale määrati kompensatsioon õigusvastaselte võõrandatud vara eest;

kinnitati OÜ Inselia ja OÜ Suure-Jaani Ravikeskuse 2003. a majandusaasta aruanded;

määrati Päraküla külas Rimmi 3 kinnistul olemasoleva elamu ja abihoone rekonstrueerimise ehitusprojekti tarvis vajalikud

projekteerimise tingimused; puudega inimestele seati hooldused ning määrati hooldajad; hanke “Kõidama küla laste mänguvarjialuse ehitustööd” edukaks pakkumiseks tunnistati OU Silindia pakkumine;

hanke “Vihi küla teabetoa rekondit str uee rim ine” edu kaks pakkumiseks tunnistati AS Pärliini pakkumine;

hanke “Sürgavere tiikide ehitustööd” edukaks pakkumiseks tunnistati OU Rame pakkumine.

Suure-Jaani Vallavolikogu 21.04.2004

Kinnitati munitsipaalomandisse taotletava Sürgavere tiikide katastriüksuse maa maksumus;

õigustatud subjekt Leida Ventsel loeti Reinu, Põhjaku 35 suhtes nõudest loobunuks ja lõpetati tagastamismenetlus;

Suure-Jaani vallaeelarvesse riigieelarvest laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust üksi elavatele isikutele ja perekonnale, kelle kuu netosissetulek on alla kehtestatud toimetulekupiiri, 37 078 krooni;

puudega inimesele seati hooldus ja määrati hooldaja;

pikendati projekteerimistingimusi Vanaõue puhkebaasi ja kampaingu eluhoone rekonstrueerimiseks Vihi külas;

ehitusload anti Vanaõue puhkebaasi peahoone juurdeehituse ehitamiseks ja Pärnaalliku elumaja rekonstrueerimiseks Lõhavere külas.

Olustvere Vallavolikogu

Otsustati võtta vastu Võivaku

külas Kuusiku majavalduse detailplaneering. Kuu si ku majavalduse detailplaneeringu avalik väljapanek 30. aprillist kuni 13. maini 2004 Olustvere vallamajas Rataskaevu tn 2 Olustvere alevikus;

kinnitati Olustvere valla eelarve kord;

arutati volikogu tööplaani.

Olustvere Vallavalitsus

Määrati hooldajad kahele raske puudega isikule;

Olustvere vallaeelarvesse laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust 38 920 krooni üksi elavatele isikutele ja perekonnale, kelle kuu netosissetulek on alla kehtestatud toimetulekupiiri;

anti nõusolek maa jätmiseks riigi omandisse Mudiste, Mäeküla ja Tääksi külas asuva Mudiste - Tääksi tee teenindusmaa kokku 4,99 ha sihtotstarbega transpordimaa;

määrati Leili Kooritsale ja Heiko Sammule nõudeõiguse osast 18,97 ha võrra suurema maa tagastamise eest taustava võla suurus;

anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks Karin Jursile Saare mü. Kurnuvere külas;

kinnitati Kärevere külas Kaasiku majavalduse teenindamiseks vajalik maa määramise ettepanek;

nõustuti pikaajaliste vee- ja kanalisatsiooni teenuste võlgnike veevarustusega lõpetamisega;

kinnitati maakasutuste andmine, muutmine, lõpetamine ja maksustamishindade arutamise.

Tulekahju on võimalik lihtsate vahenditega ära hoida

Statistika ütleb, et tavaliselt on tulekahju tekkimise põhjus inimlik hooletus.

Päästeametite andmetel registreeriti 2003. aastal Eestis ühtekokku 12 719 väljasõitu tulekahjudele.

Tulekahjudes hukkus eelmise aasta jooksul 141 inimest. Isegi siis, kui olla ettevaatlik, ei pruugi seda alati olla teised kaaskondsed, sellepärast pole ettevaatus liiast. Kuid tulekahju võib puhkeda ka mitmesuguste tehnikavigade tõttu. Tasub teada mõningaid lihtsaid võtteid, et ka neid ennetada, ja sel moel õnnestub ära hoida.

Tulekahjude tavalised põhjused:

- hooletus ja ehitusvead, mis seotud küttekollete ja korstnaga;
- siütamine või arvatav siütamine;
- elekter (staatiline elekter ja äike);
- hooletus lahtise tulega (ka suitsetamine);
- tuletööd (keevitus, veetoru- de lahtisulatamine, katusekatte paigaldamine jms);
- isesüttimine;

praepannile või pliidile sattunud rasv.

Lihtsad pisiasjad kipuvad ununema

- ruumist lahkudes kustuta elektrivalgus.
- võimaluse korral kasuta isekustuvaid tulesid.
- lahtine tuli (näiteks küünlad) hoi a eemal kardinatelt ja kergesti süttivatest esemetest ning pehmest mööblist.
- küünaldele pane tulekindlad mansetid.
- lapsed ei tohi tuletikke ega põlevat küünalt käte saada.
- külmunud vectorude lahtisulatamiseks kasuta sooja vett või sooja auru, mitte tuld. kasta riie sooja vette ja määsi ümber toru. Vaheta riie, kuni toru on sulanud. Kui hätta jääd, kutsu appi spetsialist. Professionaalse varustusega on torusid väga lihtne lahti sulatada.
- ära lahku pliidi juurest, kui pannil või potis on kuum õli või rasv. Rasv ja õli hakkavad liiga suure kuumuse juures põlema. Sellist tulekahju ära kunagi ürita vee- ga kustutada, see vaid suurendab leeki. Lämmata tuli riidega.
- küta pliiti, maja- või saunahju mõõdukalt, ülekütmine on sagedasemad hoone

süttimise põhjuseid. Eriti ettevaatlik tasub olla siis, kui ahi või kamin on olnud kaua kütmata. Sel juhul alusta kütmist väikese tulega, et küttesüsteem jõuaks soojeneda.

Tuleohutus on eriti oluline puumajas

- vaata ise üle ja lase ka asjatundjal üle kontrollida maja elektripaigaldus, vajadusel lase see korrastada.
- ära kasuta isetehtud kaitsekorke ega elektrilisi kütteseadmeid.
- vaata üle pliidad, ahjud, truubid ja korstnad, liitekohad peavad olema terved ja pragudeta. Vajaduse korral lase spetsialistil parandused teha.
- korstnaid, truppe ja lõõre lase puhastada regulaarselt, vähemalt kord aastas.
- ära põleta küttekoldes kilet, plastpudeleid, mähkmeid, konservikarpe, klaasi ega kartulikoori, sest nende põletamine rikub küttesüsteemi.
- ära hoi a küttepuid, tulehakatist ja muid süttivaid asju küttekeha lähedal.
- küttekolde ette põrandale muretse metall-leht või mittepõlev põrandakate, kütmise ajal ära hoi a puid ahjusuu ees.
- tee varuväljapääsud kolist

vabaks.

hoia dokumente ja väärtasju kindlas kohas, et saaksid need õnnetuse korral kiiresti kaasa võtta.

Suitsuandur on elupäästja

- tulekahju võib puhkeda nii kivi- kui ka puumajas. Suitsuandur on vajalik igal pool, see aitab tulekahju õigel ajal märgata.
- kõige turvalisem on panna suitsuandur kõikidesse magamistubadesse ja esikusse. Kuid ka üks suitsuandur võib päästa sinu elu. See ainus andur tuleks paigaldada magamistoa ukse lähedale.
- suitsuandur tuleb kinnitada lakke toa keskele või voodi kohale, vähe malt poole meetri kaugusele seinast ja valgustist. Mitmekorruselises korteris võiks andur olla iga korruse treppide ülaosas.
- suitsuandur ei tohi jääda ahju, pliidi, vannitoa või kamina lähedale - muidu tekib põhjusetuid alarme.
- andurit ei tohi paigaldada ka niiskesse ja külma ruumi, näiteks garaa i. Samuti ei sobi koht, kus õhuvool segab anduri tööd, näiteks õhuake nde või konditsioneerid vahetus läheduses.
- Koduohutuse meelepea:**
- kasu on ainult töökorras

suitsuandurist, sellepärast kontrolli kord kuus, kas andur töötab.

- patareiga töötava anduri puhul kontrolli iga kord pärast pikemat äraolekut, kas anduri patareid on täis. Vajuta kontrollnupule - kui kuuled piibitust, on andur korras. Patareid tühjenemisest teatab andur samuti helisignaali. Neid väikeseid piibitusi, mis korduvad, on raske segi ajada tugeva häiresireeniga.
- vaheta patareid kindlasti kord aastas.

Tulekustuti peab käepärast olema

Käsitulekustuti

- kustuti kasutamine on väga lihtne, väiksema tulekolde kustutamiseks kulub keskmiselt 5-10 sekundit. Pulberkustuti on efektiivne ja universaalne, see sobib tahkete ainete, vedelkütuse, gaasi ning E-tähistusega kustuti ka elektriringe all olevate seadmete kustutamiseks.

Kustutustekk

- tulekindel klaasriidest kustutustekk sobib tulekollete lämmatamiseks eeskätt köögis, kindlasti siis, kui põleb rasv või väiksem elektriseade (kohvimasin, raadio, televiisor).

Heino Johanson

**Ella Schvede
100**

Aktiivsed külaelurakendajad koolitavad Põhja- Viljandimaa kodanikke

Kuhjare küla tegevad külaelurakendajad on juba mitmeid aastaid olnud innustajateks ja eeskujuks nii mõnelegi ühistegevusele ärkavale külaelurakendajale ja ühistegevusele inimeste grupile. Külavanem Romeo Mukk on kogemusi jaganud külalistele paljudest Eestimaa paigast ja kaugemaltki.

2001. aastal ühinesid neli seltsi - Vastemõisa Naiste Ühendus, Olustvere Maanaiste Selts, Koksvere Maanaiste Selts ja Kuhjare Küla Selts - seltsinguks nimega VOKK. Eesmärgiks oli ühendada ressursid: inimesed, aeg, raha. Koos on tehtud projekte ja läbi viidud mitmesuguseid õppepäevi.

Sel aastal on jõutud järgmise verstapostini: mittetulundusühing Kuhjare Küla Selts viib läbi projekti "Eesti Kodanikuühiskonna Arengu Kontseptsiooni ja Kodanikuühenduste Eetikakoodeksi tutvustamine ja rakendamine kohalikul tasandil", koolitades mitte ainult oma liikmeid, vaid ka teisi piirkonna kodanikke, kodanikeühendusi ja isegi kohalike omavalitsuste töötajaid ning volikogude liikmeid.

Projekti eesmärgiks on arendada kodanikuühendust ja koostööd kodanike ja avaliku võimu vahel. On ju kodaniku-

26. aprillil täitis Olustvere valla vanimal elanikul Ella Schvedel 100. eluaasta. Juubilari käisid õnnitlemas vallavolikogu esimees Arnold Pastak, vallavanem Are Aua ja sotsiaaltöötaja Mari-Liis Kõuts.

Kergelt kepile toetudes saabus vanamemm sirge selja ja vilka kõnnakuga oma toast külaliste õnnitlusi vastu võtma. Teise sajandi lävepakul seisva inimese kohta näis ta välja üllatavalt kõbus ja erkasa olemisega. Kui välja arvata

kõva kuulmine ja mõningad mälulüngad, võib talle esmapilgul pakkuda eluaastaid pigem 85 kui 100.

Lausa uskumata tundus teada saamine, et eelneval päeval Olustvere sööklas laste ja lastelaste poolt tema auks korraldatud juubelipeost võttis juubilari ise osa; istus rahulolevalt ja väsimatult 6 tundi sugulaste-sõprade keskel.

Ella Schvede sündis 26. aprillil 1904 Olustvere vallas Auksi Tori talus, kus ta veetis

ka oma lapsepõlve ja varajase nooruse. Peale abiellumist asus ta elama mehe kodukohta Jaska külla Pelda talusse. Ta on sünnitanud neli last: kolm poega ja ühe tütre.

1949. aastal küüditati pere 9 aastaks Siberisse Novosibirski oblastisse. 1959. aastal peale rehabilitatsioonit naasti tagasi oma kodukohta. Pelda talu on jäänud juubilari elukohaks tänaseni, kus ta elab koos tütrega. Mees on üle kolmekümne aasta surnud.

Ella Schvedel on kaheksa lapselast ja kakskümmend lapselapselast.

Tubli ja vaba eesti naisena on tänane juubilari vastu pidanud elu katsumistele, teinud tööd ja kasvatanud üles lapsed. Tä ei kaeba praegugi oma tervise üle, saab ise endaga hakkama.

Tervist ja jõudu talle edaspidiseks!

Mari-Liis Kõuts

ühiskonna põhialuseks omalatus. Senised positiivsed kogemused väärivad, et neist rohkem teavitataks. See aitab teiste lgi motivaatsiooni ja probleemide lahendamiseks. Kodanikuühendused soovivad end kohalikele omavalitsustele rohkem teadvustada ja erinevates valdkondades kohalike poliitikate väljatöötamisel partnerriks olla.

Projektiga on haaratud kuus Põhja-Viljandimaa omavalitsust: Kõo, Olustvere, Suure-Jaani ja Vastemõisa vald ning Suure-Jaani ja Võhma linn.

Projekti esimese etapina uuriti ja analüüsiti eelmise aasta lõpus piirkonna ühistegevust. Kui Olustvere vallas on mitu tugevat ja traditsioonidega seltsi, siis näiteks Suure-Jaani valla inimeste aktiivsus on veel suhteliselt vähenenud.

Märtsi algul Kõos toimunud seminaril tutvustas kuulajatele Eesti Kodanikuühiskonna Arengu Kontseptsiooni ja rääkis osalusdemokraatiast Ülo Siivelt Eesti Õiguskeskusest.

Märtsis saadi kokku Olustvere vallas Tire talus. Perenaine Urve Mukk rääkis kokkukulnud paarikümnele huvilisele eetika ajaloo ja tutvustas Kodanikeühenduste Eetikakoodeksi. Koodeks on vastu võetud 2002. aasta aprillis Eesti Mittetulundusühingute Ümarlause Suurkogul Tartus. Selles käsitletakse selliseid tegevuse eetilisi põhimõtteid nagu de-

mokraatlik juhtimine ja toimimine, kodanikuühiskonna hoolivus, vahendite ja vara heaperemehelik ja säästlik kasutamine, vastutus ja aruandluskohustus, avatus ja läbiipaistvus, sõltumatus ja huvide konflikti vältimine, sõnapidamine ja ideede autorluse tunnustamine ning sallivus.

Seminari teises pooles esines psühhiaater Jüri Ennet, kes rääkis teemal „Kuidas tulla toime tööstressiga“. Kodanikuühenduste projektid rahvaga liitunud paarkümne inimest Eesti Ametiühingute Keskselidule Noorteklubi. Kuulajad said veel kord kinnitust iidsetele tõdedele, mis paraku tihti peale mitteolulise näivad või ununema kipuvad: pingetest vabanemiseks alusta lõdvestumisest ja ära unusta, et kui oled elus, siis järelikult oled õnnelik. Tee seda, mis Sind ennast huvitab ja mis sulle meeldib, ära lase teistel end juhtida. Jüri Ennet oskas ilmselt kõigisse süstida positiivsust ja mõtte, et iga inimene on mingis mõttes geniaalne, tuleb vaid see „oma ala“ üles leida.

16. aprillil saadi kokku Vastemõisa ja arutati hariduse teemal „Kuidas minna edasi?“. Esinesid Lastevanemate Liidu esindaja Ants Mets, Riigikogu liige Indrek Raudne ja Viljandimaa maavanema kohusetäitja Kalle Küttis.

Indrek Raudne tutvustas Res Publica seisukohti ja haridusosaku kontseptsiooni ning

ütles, et me ei tohi ootama jääda, kuni praegune koolivõrk kokku langeb, vaid peame juba täna astuma samme, et väheneva laste arvu juures maapiirkonnas kooli säilitada. Ta lisas, et põhikooli kestmajäämiseks vajalik õpilaste arv on minimaalselt 120 ja et gümnaasium suudab vaid siis konkurentsivõimelist haridust anda, kui seal on vähemalt neli paralleelklassi. Gümnaasiumi osas peaks kuni pool ja põhikooli vanemas osas pisut vähem õppekavast jääma koha peal otsustada. Suurenema peaks koolide hoolekogude osa. Tulevikus võiksid muutuda ka õpetajate töötasustamise alused: kinnitatakse vaid üks miinimumtasu igale vastavale tööle võetavale ja konkreetse inimese palk hakkab sõltuma n.ö nõudlusest tema poolt õpetatavale järele.

Ka Ants Mets toetas koolide hoolekogude osatähtsuse suurendamist ja arvas, et just laupäevanem on parim otsustaja oma lapse saatuse üle.

Kalle Küttis meenutas 90ndatel aastatel toimunud muudatusi koolielu korraldamisel ja ütles, et põhikõikuseks on lastevanemate osa suurendamine ning õppekavade muutmine. Ta rõhutas, et kohustuslik põhikool tuleks gümnaasiumist lahutada. Põhikool peaks asuma kodust mitte kaugemal kui 15 kilomeetrit ja gümnaasium 25-30 kilomeetrit. Viljandimaale jääks tema arvates perspektiiv-

vis kuni neli gümnaasiumi, kui niigi palju - käesoleva aasta esimeses kvartalis vähenes Viljandimaal sündivus eelmise aasta sama perioodiga võrreldes pea kolmandiku!

27. aprillil kohtusid huvilised Suure-Jaani linnavalitsuse saalis Riigikogu omalatusse toetusrühma esimehe Vello Tafenauga, kes tutvustas oma tööd ja rääkis Vinni valla kogemustest. Ta avaldas arvamust et pärast maavanemate paikasaamist asub koalitsioon vahepeal pisut soolitu jäänud haldusreformi kallale. Vello Tafenau arvates sõltub ühinemine vaid tegijatest - kas nad tahavad tervikut näha või mitte. Tema sõnul ongi tege mist põ hi lise lt juhtimiskõhivusega.

Projekti raames on kavas välja anda ka infovoldik piirkonna kodanikuühenduste parimate näidete kohta.

Loode tavasti on projekti lõppedes Põhja-Viljandimaa kodanikud ühiskondlikult aktiivsemaks muutunud, osalevad vajadusel kohalike omavalitsuste volikogude istungitel ja oskavad teha asjakohaseid ettepanekuid. Omavalitsused on aga saanud parema ülevaate piirkonna kodanikeühendustest, nende tegevusvaldkondadest ja soovidest. Tekkinud koostöövõrgustik jätkab toimimist.

Projekti läbiviimist toetavad Balti-Ameerika Partnerlusprogramm ja osalevad omavalitsused.

Leili Kuusk

Põllumaa toetuste taotlemine on ukse ees

Põllumaa deklareerimine kestis 12. aprillini. Selle maa peale, mis on PRIAs kirja pandud, saab 17. maist kuni 15. juunini toetust taotleda.

Tänavu on maaharijatel võimalik saada kolme pindala-põhist toetust:

- ühtset pindalatoetust ja täiendavat otsetoetust;
- põllumajanduslikku keskkonnatoetust;
- ebasoodsamate piirkondade toetust.

Neid toetusi saab maa hoolidaja, kes maa heas põllumajanduslikus korras hoiab. Sama maa peale ei saa toetust kaks või rohkem taotlejat. Soovitame maaomanikul ja rentnikul omavahel kokku leppida selles, kes toetust taotleb. Juhul kui selgub, et

sama maa peale küsisid toetust mitu inimest, siis kontrollib PRIA kohapeal seda, kellel on dokumentide järgi õigus maad kasutada.

Toetust saab inimene või ettevõtte, kes taotleb toetust vähemalt 1 ha põllumajandusmaale, kusjuures põllu suurus ei tohi olla väiksem kui 0,30 ha.

Toetuste juhendmaterjali ja taotlusvormi saab PRIA piirkondlikest büroodest või koduleheküljelt www.pria.ee.

Pindalatoetuste toetuste taotlusi võetakse vastu PRIA piirkondlikes büroodest 17. maist kuni 15. juunini. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg on 16. juuni - 9. juuli 2004. Hilinenud taotluste puhul vähendatakse väljamakstavat toetuste summat 1% iga hilinenud tööpäeva kohta.

Pindalapõhised toetused makstakse välja pärast 1. det-

sembrit.

Ühtse pindalatoetuse saamiseks tuleb taotlejal kas:

- külvata põllukultuurid 15. juuniks;
- niita või karjatada rohumaad enne 31. juulit ning niide hekseldada või ära vedada (v.a heinaseemnepõllud ning käesoleval aastal rajatud rohumaad);
- kasutusest väljas olevale maale rajada 1. juuliks põllu maa ja nd us k u l t u u r v o i mustkesa või teha 31. juuliks umbrohtutõrje.

Ühtse pindalatoetuse põhimakse suurus on umbes 417 kr/ha, aga täpse toetuse suuruse kinnitab põllumajandusminister pärast seda, kui kõik taotlused on läbi vaadatud.

Täiendavat toetust saab taotleja, kes kasvatab põllumajanduskultuure, veiseid või uttesid. Uttedel ja veistel peavad olema kõrvamärgid kõr-

vas ja nad peavad olema 17. maiks PRIA loomade registris taotleja nimele registreeritud. Toetuse saamiseks peab olema loomapidajal üle 1 kuu vanuseid veiseid või vähemalt 10 üle aasta vanu utte.

Sama arv nõuetele vastavaid veiseid ja uttesid, kellele toetust küsiti, tuleb pidada karjas kuni 1. septembrini.

Põllumajanduslik keskkonnatoetust

Toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita toetuse kohta kehtestatud nõudeid viie aasta jooksul alates 15. juunist 2004.

Keskkonnatoetust makstakse maaelu arengukava (MAK) raames, tänavu toetatakse:

- keskkonnasõbralikku tootmist (331-714 kr/ha);
- mahepõllumajanduslikku tootmist (1156-3764 kr/ha);

**Heli Raamets
PRIA pressinõunik**

Olustvere TMK turismi- korraldajatega Eestit vaatamas

Päikselisel kevadpäeval alustasid Viljandist teed kolmkümmend inimest, sihiks Ida-Virumaa. Enamuse reisiseltskonnast moodustasid turismiettevõtjad, Viljandimaa Turismi liikmed; viiele noorele inimesele oli see aga n.ö eksamisõit. Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis teisel kursusel turismikorraldust õppivad Diana Avinurmest, Siret Tartust, Külli Jõhvist, Gerli Viljandist ja Kerli Koerust sooritasid eksamit, tutvustades mulkidele Jõgevamaad, Lääne- ja Ida-Virumaa.

Pika sõidu esimeseks sihiks oli Kalvi mõis. Uhkes, algselt eelmise sajandi algul valminud häärberis on täna päeval neljatärnihotell ja restoran. Hoone ise kõrgub 50 meetri kõrgusel merepinna ja tema akendest ning pargist avaneb merele tõeliselt kaunis vaade. „Kuninglikult“ sisustatud miljööga käivad kaasas ka samaväärsed hinnad - paarist tuhandest kuni viie tuhande kroonini öö eest. Põhjarnikul liikudes tasub siiski vaatama minna ja võib-olla ka

väike kohvipaus teha ning kaunist interjööri nautida.

Edasi suunduti Purtse kindluselamusse. Tallinn-Peterburi trassi vahetu lähedus toob majja päris palju turiste: Venemaalt, Soomest, aga ka mujalt maailmast: Itaaliast Jaapanini. Veel korraldatakse siin kontserte ja muid pidulikke üritusi. Kõige suuremaks probleemiks nimetab peremees seda, et teenindajad ei oska vene keelt. Venekesed inimesed aga oskavad vaid vene keelt ja ka see ei sobi, sest maja on ajalooline ja iga teenindaja peab oskama vastata klientidel tekkivatele lihtsamatele küsimustele.

Edasi Kohtla-Nõmmele kaevandusmuuseumi. Siin on põnevat vaatamist igaihele - lastel oleks vist eriti põnev. Saime pähe kiivri ja võõle kaevurilambi aku. Kümne meetri sügavusel on pime, jahe ja niiske. Siit-sealt tilgub vett ja jalgade all lirtsab. Alustuseks vaatasime kuidas läbindajad oma tööd teid. Nelikümmend aastat kaevanduses töötanud giid tunneb kõiki siinseid töid ja tegemisi. Juba ainult õhu sisse-välja puhumise agregaadid töölerakendamisel tekkis ettekujutus tohutust müra, milles inimesed töötama pidid. Kui veel põlevkivivagoneetide tühjendamise ruumi jõudsi-

me ja sinne masin käima pandi - oh kui head töötõingimused meil kõigil on! I-le pani punkti sõit kaevandusrongiga. Surusime end mõne vaguniga pisikesse metallist „mutimetroosse“. Täismeeste jaoks on sisse-saaminegi kunst, istumamahatumisest rääkimata. Aga ära me mahtusime ja see riistapuuga liigub siiski. Enamuse jaoks esimene lõunasöök maa all kaevanduses lõpetas meie suhteliselt ekstreemse seikluse. Ainuke sarnane võimalus Eestis, mida tasub kogeda.

Kui kellelegi tundub, et Mulgemaal ei ole kõik nii korras ja kaunis kui tahaks, siis soovitan ära käia Kohtla-Järvel. Kümnekond nähtud tühjade akende ja kohati juba kokkuvajuvate katustega suurt viie- ja isegi üheksakorruselist elamut mõjusid kui šokiteraapia.

Peatus Ontikal. Kes kõrgust ei peljanud ja metallrestidest trepist alla läksid, neile avanes vapustav vaade jäätunud Valastejoale.

Toila sanatoorium. Mitmekesiste võimalustega ravikompleks, mis müügijuhil sõnul paraku Lõuna-Eesti inimeste seas kuigi populaarne ei ole. Ometi saab siin leevendust nii hingamisteede, veresoonekonna, seedetrakti kui perifeerse närvisüsteemi

krooniliste tugi- ja liikumissüsteemi haiguste korral. Hinnadki mitmekesised: kahe ja poole tuhande krooni eest võite valida, kas eelistate ühte ööd hotelli sviidis või nädala pikkust iga päev kolme ravigratsiooni sisaldavat ravituusikut. Nii nagu Pärnu sanatooriumides, on ka siin viimastel aastatel läbi tehtud suured muutused.

Meie reisiräik ei olnud aga veel lõppenud: ees ootas Kuremäe klooster. Peakirikus käis õigeusu pühade jumalateenistus ja seetõttu piirdusime vaid põgusa ringkäiguga. Klooster oli ka ainus objekt, kus enamus seltskonnast varem käinud oli.

Seejärel sättisime bussini kodusse. Laiseldades meil ei lastud: hakkasime vastama teemakohasele viktoriinile. Kas teie teadsite, et Ida-Virumaalt on pärit kaks näitlejat-lavastajat-filmitegijat? Aga kas te seda teate mitu lina on Ida-Virumaal? Jne jne. Küsitud mehed on Kalju Kiisk ja Elmo Nüganen, aga linnad saate ise kaarti pealt kokku lugeda - ütlen vaid, et neid on ootamatult palju.

Tee peale jäi veel üks peatus: Avinurme. Kuulsime-nägime, et sealne kant on endiselt tuntuks puidutöö poolest. Kodu loomuse umis saime ekspositsioonile lisaks ka väikese laastukorvi punumi-

se kursuse. Jaanipäeva paiku ootab Avinurme kõiki juba viiendat korda toimuvale pütilaadale.

Nüüd küll koju.

Noortele turismikorraldajatele aga nii palju, et kuulajatele on huvitav just see, mis ka teid endid huvitab. Kõikuvast bussis vaevaliselt ette loetud faktid lähevad ühest kõrvast sisse ja teisest välja, aga kui te lisate faktidele huvitavaid võrdlusi ja endapoolse vaatenurga, siis jääb kuuldu meelde. Nagu kõigi teiste ametitegi puhul: kui tahad, et töö õnnestuks, pane sellesse ka tükike ennast.

Diana korraldusel Avinurme ja Ida-Virumaale sõitmist julgen aga juba praegu kõigile lugejatele soovitada.

Leili Kuusk

Diana eksamitules

Emade-isade raamatu- kangelastega tutvust tegemas

Jätkus lasteraamatu sari „Raamatute maailm läbi lapse tundeprisma“. „Loitsuke“ koos kõigi kirjandushuvilistega said taas kokku Suure-Jaani lasteraamatukogus. Kuid seekord olid kutsutud ka emad-isad, sest III kirjandusõhtul tegime tutvust emade-isade lapsepõlvaegete raamatukangelastega ning nende autoritega.

Sissejuhatavas osas rääkis projektijuht Anu meile esimesest laste suunatud lasteajakirjast. Aastal 1901 hakkas „Postimehe“ kaasväljandena ilmuma „Lasteleht“, millest kujunes meie lasteajakirjanduse lipulaev, ommoodi eeskujuna teistele ning kindlasti meie lastekirjanduse uuendamise ja arengut hoogustav ajakiri. Hiljem hakkasid lastelehed ilmuma ka teiste lehtede-ajakirjade juures. Tänu lasteperioodikale avardasid 20. sajandi algul oluliselt lastekirjanduse ainepiiri ja temaatika. Lastelehtede kaudu said laiemalt tuttavaks ka mitmed kirjanikud (Friedebert Tuglas, Karl Eduard Sõöt, August Kitzberg jt), kelle toonastest lastele määratud loomingu on küllalt paljud teosed püsiväärtuslikud, elanud üle aegade ja nende lugudel-lauludel on tähendus ka 21. sajandil. Anu luges meile ette

ühel K. E. Söödi folkloorse rahvalaulu. Ta tutvustas meile kuni 60-ndate aastateni ilmunuid lasteraamatuid ja nii mõnedki neist tulid vanematele tuttavad ette. Anu luges meile ette katkendi ka Jüri Parijõe raamatust „Kui isa kinkis raamatuid“, kus on väga hästi öeldud, kuidas me peame raamatuid hoidma ja austama.

Liikusime ajas edasi ning jõudsimme 60-70-ndatesse aastatesse - seda aega peetakse lastekirjanduses kõige viljakamaks perioodiks. Lastekirjandusse tulid sellised nimed: Ellen Niit, Heljo Mänd, Eno Raud, Aino Pervik, Jaan Rannap ja paljud teised. Millised olid toonased lasteraamatud, mida köitvat need eneses kätkesid, sellest kõigest said rääkida emad-isad. Ja kindlasti leiavad ka praegused lapsed nende raamatute seast lugemisväärsed. Kõike seda kuulnud-nähtut tuli ka mees pidada, et hiljem viktoriinis teaks õigeid vastuseid kirjutada.

Järgmiseks oli Anu mõtelnud välja vahva uksekellamängu: lapsed jaotati paardesse ning Anu poolt antud tegelaskuju pidi ära arvama teine paariline, kes tuleb talle külla. Lapsed olid väga osavad ja ka väga nutikad raamatutegelaste esitajad ning kiired äraarvajad. Teises mängus moodustati 4 võistkonda ja iga võistkond sai vihjeks raamatutest tuttavate tegelaskuju nimeid ning neid nimeid kasutades tuli välja mõel-

da reklaam. See oli vast lõbus ja äärmiselt fantaasiarohke: Sipsik, Anu ja 3 mesilast reklaamisid ploomi moosi; Taaniel Tina koos mereröövliitega reklaamisid säästumarketi soodustusi; Kunksmoor ja kapten Trumm olid välja mõelnud reklaami Kasiino Play Inn'le ja Naksitrallid soovitasid maitsvaid jäätisesorte.

Õhtu lõpetas sarja kokkuvõtete viktoriin, kus seekord oli äärmiselt tihe rebimine ning komisjon otsustas auhinna raamatutega Ott Toomsalut, Hell Kaisi ja võistkonda, kus osalesid

Heilika Kaur, Helina Kaur, Marit Pöder ja Andrus Kivi. Magusaid auhindu said kõik osavõtjad.

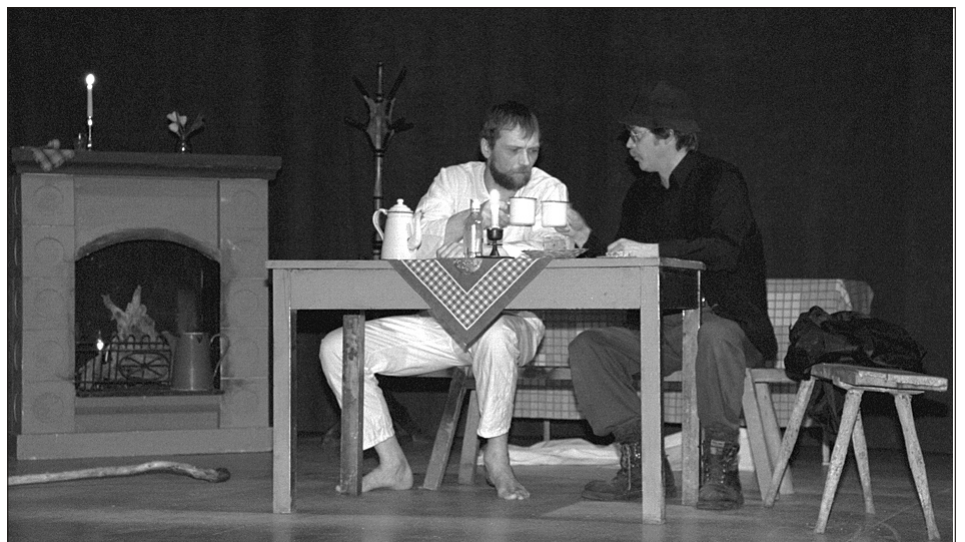
Kokkuvõtteks: pea kõigil inimestel on olemas mõned raamatud, mida nad suudavad peast tsiteerida, mis on neile nii armsad, et nad toovad need hellalt välja oma panipaikadest ja räägivad oma lastele: „Vaata, see on üks tõesti hea raamat! Seda pead sa kindlasti lugema!“. Just nimelt, nad räägivad seda oma lastele, sest need kalleimast kalleimad raamatud on lasteraamatud. Tõelised head las-

teraamatud, mis jätavad lugeja hinge jälje kogu eluks. Siit ka sõnum lastele: lugege praegu ja võimalikult palju, sest praegu on teil ka aega! Ja sõnum lastevanematele: leidke aega oma lastele ette lugeda!

Ootame lehekuu teisel kolmapäeval 12. mail kõiki huvilisi Suure-Jaani raamatukogu lasteosakonda, mil saab teoks sarjaneljas üritus.

Projekt on kiidetud heaks Kohaliku Omaalgatuse Programmi poolt, toetasid Suure-Jaani linn, Suure-Jaani vald ja MTÜ „Loitsuke“. Täname!

Kaire Sülla

17. aprillil toimus Abja kultuurimajas Viljandimaa täiskasvanute teatripäev. Osa võtsid näitetrupid Abjast, Suislepast, Karksi, Suure-Jaanist, Paistust ja Viljandist. Suure-Jaani kultuurimaja näiteringi esitatus J. M. Synge „Oru vari“ tunnistati Viljandimaa parimaks etenduseks ja näiteringi juhendaja Margus Mankin parimaks lavastajaks. Kiitus Teile, Margus Mankin, Elle Todoruk, Rihet Aver, Jakob Käba ja Riina Mankin! Isetegemise rõõmu ja tahet edaspidiseks!

Fotol: Margus Mankin ja Rihet Aver

FOTO: Jaanus Siim

Kevadkontsert Olustvere mõisas

Neljas kontsert sarjast Koorilaulmine Olustvere toimus 10. aprillil. Algatus tuli Tallinnast, naiskoori Baltika dirigendilt Katrin Leetelt.

Koorile tegi Viljandimaa-ekskursiooni grupp Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli turismikorralduse erialaõpilasi.

Õhtusel kontserdil oli

“Loitsukese” lapsevanemad kohtuvad

“Loitsuke” kutsub kõiki vanemaid, kes lasterühmade tegevuse vastu huvi tunnevad ning nõu ja jõuga aidata tahavad **20. mail kell 19.30** Suure-Jaani kultuurimaja väiksesse saali, et teha mõõdust kokkuvõtte ning arutleda uute ettevõtmiste üle.

“Loitsuke” alustas 2002. aasta septembris mänguringina, kus algselt oli 12 last. Täna seisuga pakutakse tegevust vähemalt 59 huvilisele. Ringid tegutsevad avatuse põhimõttel, mistõttu on raske täpselt laste arvu öelda, sest lapsed võivad soovi ja huvi korral pidevalt ühineda. Meil on oma juhtlause: Kuhu Sa tõttad, sinna Sa saad (so. Suure-Jaani vanasõna). Sõnal “Loitsuke” on oma tähendus: Lapsed On Ise Tublid,

Baltika 35-liikmeline laulupeere peaesinejaks.

Tavakohaselt juhataes esinemise sisse Lehola koor nelja lauluga, lõpetades oma etteaste menuka katkendiga F. Loewe muusikalist “Minu veetlev leedi”.

Tallinlastel oli kaasas vanamuusikaansambel Camerata Vocale, milles laulavad professionaalsed koorijuhid. Kuuest naisest koosnev grupp nimetab oma tegevust elitaarseks harrastuseks.

Sest Usinus Kiidab Eestlasi. Põhiprojekt “Omakultuuri tundmaõppimise kaudu väarikaks eestlaseks” on lõppenud. Projekti toel arenes selt-singust mittetulundusühing. MTÜ liikmetel avanesid võimalused osaleda mitmetel koolitustel. Peamised kassajaajad olid Suure-Jaani linna ja valla 7-12 aastased lapsed, kes harrastavad rahvatantsu ja näitemängu. Toetusime eesti rahvakalendri tähtpäevadele, pidasime vastlapäeva, taliharjapäeva, paastumaarjapäeva jms. Korraldasime Kodu Peo (Eesti Väbariigi sünnipäev), Pere Peo (emadepäev), Metsa Päeva (Mets ühendab põlvkondi), Jõuluma, Emakeelepäeva, osalesime Linapäeval. Põgusa tutvuse tegime kiriku kalendriga, Vaikse nädala sündmustest, Jõulude tähendusest kõneles diakon Kristi Sääsk. Toimus kaks toredat õp-

Nende repertuaari hõlmab muusikat gregoriaani koraa-list kuni barokini. Koos käiakse 1999. aastast saadik. Tänavu esinevad nad Tallinna Raekoja 600. aastapäeva pidustustel. Olustvere lossis andsid lauljad läbilõike gregoriaani koraa-list kuni Orlando di Lassoni. Solistina astus üles ilusat ämbrilise häälega Õnne-Ann Roosvee.

Baltika naiskoori oli nende mitmekülgse kava tõttu huvitav kuulata. Sissejuhatuses pereisi Tartusse Eesti Rahva Muuseumisse. Osalesime Viljandimaa laste folkloorilaagris ning Sakala Mängudel. Peame kroonikat, kus on fotod ning kirjas meie tegemised. Tugunenud on kodanikualgatus, lisaks lastele tunnevad tegevuse vastu suurt huvi nende vanemad. Projekti kogumaksumus oli 65 461 krooni ning seda finantseeris Hasartmängumaksu Nõukogu, toetasid Suure-Jaani Linnavalitsus, Suure-Jaani Vallavalitsus, MTÜ “Loitsuke”. Meie ettevõtmisi on rahastanud veel Viljandimaa Kultuurkapital, Viljandimaa Kogukonna Fond ja Kohaliku Omaalgatuse Programm.

“Omakultuuri tundmaõppimise” projektist on välja kasvanud kaks uut projekti: “Raamatute maailm läbi lapse tundeprisma”, projekti-juht Anu Kivi ja “Minu rah-

kõlas 1. laul Tormise miniatuuridest “Etüüdid helilaidides”. Kuulda sai mitut Hermannit ja Ehala laulu ning R. Lätte lugu “Päikene, see päeva perenaine”. Lõpuks esitati Praetoriuse üldlevinud “Kõlab laul”. Seejärel kutsuti võõrustajaidki kaasa laulma ja nii kõlas kuulajate rõõmuks Sarapiku “Ta lendab mesipuu poole”. Juhatasid Katrin Leete ja Signe Kiis.

Teotahteline Baltika naiskoor käib proovis kaks korda

variете sünnilugu - ise tehtud, hästi tehtud”, projekti-juht Eda Saaremets. Läbisime edukalt üldtantsupeo I ülevaatus ning valmistume hoolga teiseks ülevaatuses - esineme seal oma uut rahvariетes!

Vaese lapse ossa on kahjuks jäänud “Loitsukese” näitering, kes praegu toimetab lihtsalt entusiasmist. Ometi osalesid nad Viljandimaa näiteringide päeval, kus tõsteti esile Anu Kivi kirjutatud “Paula peo” head stsenaariumi. Eripreemia sai Eva-Lotta Kivi (Reet Linna rollis) ning Karl Jürgen Kivi (Juhan Partsi rollis). Käsil on taas kaks näidendit.

Teeme koostööd Viljandi Kultuuriakadeemia, Viljandi Muuseumi, Suure-Jaani Linnavalitsuse, Suure-Jaani Vallavalitsuse, kultuurimaja, raamatukogu, kooli, seltside, klubidega. Palju teeme vaba-

nädalas. Igal suvel tehakse välismaareis.

Kuulajateks oli niihästi teadlikke koorilaulusõpru kui ka alles-alles muusikamaailma sisenevaid lapsi.

Kui on õnne, siis korraldab Lehola koor järgmise kontserdi valla teises keskses - Täaksis.

Aita Tammperre
koorijuht

Mini-Missi ja Mini-Misteri valimine

Neljapäeval 22. aprill toimus Suure-Jaani Gümnaasiumi väikeses saalis “Mini-Missi ja Mini-Misteri” valimised. Seal oli palju pealtvaatajaid. Võistlejaid oli ka palju ja igaüks pidi esinema.

Esimeseks vooruks oli fantaasia voor, kus laps võis teha just seda, mis tal hästi välja tuli. Üks poiss luges luuletust, tüdrukud mängisid klaverit, mina tegin koos paarilise ja kolme abilise etendust, veel tehti bände järgi.

Teiseks vooruks oli kantrivoor ehk liikumise voor, kus tantsuõpetaja seadis meile liikumise. Selles voorus oli tähtis osa riietusel. Tüdrukutel pidi seljas olema seelik ja ruuduline särk, poistel teksapüksid ja ruuduline särk. Mulle meeldis kõige rohkem

just see, sest selles voorus tantsisime.

Viimaseks vooruks oli pidulik voor, kus laps pidi välja nägema pidulik ja kaunis. Selles voorus läks veel vaja lillekimpu, mille kinkisime kõige armsamale inimesele.

Piduliku vooru järel anti meile kingitused ja tiitlid. Mina sain Pressimini-Misteriks. Ürii ja kandidaadid läksid peale üritust klassiruumi kringlit sööma ja mahla jooma.

Mulle meeldis see üritus väga, sest ma ise esinesin sellel üritusel ka.

Taavi Siim

Jessica Vainaru muljeid saab lugeda “Leole” internetiväljaandest

Suure-Jaani Gümnaasiumi Mini-Missi ja Mini-Misteri valimise tulemused:

Mini-Miss - Sirkka Sepp
Mini-Mister - Deivys Tirmaste
I printsess - Arnika Arula
I prints - Johan Urbel
II printsess - Kristel Uus
II prints - Sander Pelt
Fotomini-Miss - Henriette Raude
Fotomini-Mister - Steven Antson
Fantaasiamini-Miss - Piret Henn
Fantaasiamini-Mister - Kuno Ingermann
Pressimini-Miss - Jessica Vainaru
Pressimini-Mister - Taavi Siim
Mini-Miss Päikesekiir - Marili Luuken

Ei, siin pole tegu N-Euro kontserdiga – need on Steven ja Johan fantaasia voorus.

FOTO: Jaanus Siim

Tants on vaimne nähtus

Osalen Rahvakultuuri haridus- ja kultuurikeskuse poolt korraldatud laste tantsuõpetajate koolitusel. Kursus toimub Viljandi Huvikeskuses ja seda juhendab pikaajaliste kogemustega tantsuõpetaja Eve Noormets.

Eve suunab inimesi tantsu juurde hoopis teisiti kui siiani seda näinud olen. Tä tabub maailma ja inimest kui tervikut. Tantsuõpetus on inimsobralik, isikupärane, lapsest

lähtuv. Täntsu ei õpita esinemise nimel, põhirõhk on eakohasel, loomulikul ja looval arengul, omavahelisel suhtlemisel. Lisaks eelnevale on see sisukas ajaveetmise võimalus.

Laps soovib, et tegevus, mida ta harrastab, ei tekita temas pingeid, vaid see tuleb tal välja lihtsalt ja loomulikult. Nii hakkab ta tantsima rõõmuga, kogu hingest, mõtestatult. Seetõttu ongi vajalik eeltöö - kehatunnetus: et jalad, käed, pea, keha, mõte ja meel loomulikult ja pingevabalt

toimiks. Et laps julgeks tantsida, ega tunneks oma keha liigutades komplekse ja hirme. See on tõeline kunst, mida ühel kursusel ei omanda - see on pikk protsess. Liikumisõpetusega peaks alustama üsna noorelt ja väga lihtsatest elementidest. Esmalt tuleb õppida tunnetama ruumi, aega, jõudu ja loomulikult oma keha. Et see, mida laps õppima hakkab, on talle jõukohane.

Oleme tantsuõpetajatega jõudnud arusaamiselle, et eesti rahvatantsust ei saa

alustada, see on laste jaoks liiga raske. Alustada võiks loovliikumisest, kus õpitakse end tundma, arendatakse ja rakendatakse oma keha, vaimu ja hinge kui tervikut.

Loovliikumine on sisemise loomuse väljendus, siin ei saa eksida, siin ei ole õigeid ega valesid liigutusi. Loovliikumine õpetab keskendumat, teistega arvestamat, end väljendamat; nägema ilu ja headust endas ja enda ümber, olema see, kes sa oled.

See on tants, mis aitab inimestel end leida.

1.-2. mail toimus Viljandis XII Noore Täntsu Festival LAPSED LAVAL.

Eve Noormets võtab «Noore tantsu» juhtidee kokku nõnda: «Tähaks, et tants ei oleks ainult käed, jalad ja keha ning parimal juhul energia, vaid et oleks võimalik ka mõtteid mõelda. Sest tants on eelkõige vaimne nähtus.»

Eda Saaremets
Suure-Jaani kultuurimaja
tantsuõpetaja

KUU KÜSIMUS

Linda Kuldkepp Pensionär

Elan Viljandis ja „Leolet“ palun endale lugeda tuua, sest siin on juttu paljudest inimestest, keda tunnen. Sündisin ja veetsin oma nooruse Kuhjaveres. Ka Suure-Jaanis on mul päris palju tuttavaid.

Loen kogu lehe läbi. Ka omavalitsusinfo. Alustan sünnipäevadest ja mälestamistest, siis vaatan, kas mõni tuttav on midagi kirjutanud ja seejärel loen läbi ülejäänud. Ristsõnu ei ole ma kunagi lahendanud ja nii jätan need siingi vahele.

Eriti meeldivad mulle artiklid inimestest, keda tunnen ja mäletan.

Ise ei ole ma kunagi lehele kirjutanud.

Aino Viinapu Emakeeleõpetaja

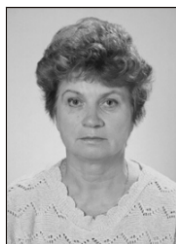

Tegelikult on lugemise „haigus“ mul nii kõvasti küljes, et loen „Leole“ iverenisti läbi. Minu jaoks on oluline

kodukandi uudistega kursis olla ja seda võimalust piir-

konna ajaleht pakub. Oma lemmikautorit mul pole, aga huvitav on lugeda artikleid toimunud kultuuri-, spordi- ja noorsooüritustest ning külade algatustest. Päevakajalisusele seab kahtlemata piirid lehe kord kuus ilmumine, aga see on ilmselt paratamatu. „Leoles“ on avaldatud nii minu kirjutatud artikleid kui ka Olustvere Põhikooli õpilaste omaloomingut. Kui midagi soovida, siis ehk rohkem kaasautoreid - põnevatest teemadest ei tohiks puudu olla. Jätkugu lehetegijail energiat seda rasket vankrit vedada, head sulge piirkonna tänase päeva muredest ja rõõmudest kirjutamisel!

Helle Saluveer Eesti keeleõpetaja

Ma loen „Leolet“ väga põhjalikult. Alustan viimaselt leheküljelt - sündid, surmad, õnnitlused, teated

jms. Tavaliselt loen üht numbrit mitu päeva. Olen ju siitkandist pärit, mulle on minu kodukoha elu ja

Mida loete nimest „Leolest“ kõige esimesena, mida üldse mitte? Kas on mõni autor, kelle artikli kindlasti alati läbi loete? Kas olete ise lehele kirjutanud?

inimesed tähtsad. Kõik numbrid on mul alles, olen selline talletaja tüüp. Vahel on tulnud mingit tähtsat asja vanadest lehtedest otsida.

Olen ise ka „Leolesse“ kirjutanud – kaks reisikirja. Ise pakkusin, sest tahtsin meeldivaid muljeid jagada. Samuti loen huviga ka teiste reisikirju, näiteks meenub Maarika Mooratsi Austraalia-kiri ja hiljuti lõppenud Vello Jürgensi pikk lugu Iirimaast. Minu käest on ka vahel artikleid tellitud. Samuti on kõikide emakeeleõpetajate vahendusel jõudnud lehte meie õpilaste töid.

Vahel mõtlen, et võiks olla veidi rohkem meeelahutust. Autorite ring võiks suurem olla, kuigi ma saan aru, et kõik ei kirjuta. Koolis valmivad igal aastal kümned huvitavad uurimistöid, osa nendest koduloolised. Võiks neid valikuliselt refereerida. Huvitavad on ka portreelood.

Soovin tegijaile häid ideid ja palju kaastöölisi!

Vahendas Leili Kuusk

Helgi Kaldma

„Sakala“ ajakirjanik

Kahe valla ja ühe linna ajaleht „Leole“ ennustaks kui tulevikku: ühel päeval moodustavad need kolm ühe oma-

valitsusüksuse. Seni aga aitab ta oma igakuise ilmumise-ga seda protsessi ette valmistada.

Oma ajaleht on oma ajaleht. Sinna mahuvad sisse üle vaated vallavolikogude istungitest ja otsustest, kõik tähtsamad sündmused ja ka kõigi vallaelanike ümmargused sünnipäevad, aga ka sündid ning surmad. Ja oma lehes ei kärbita halastamatult maha neid mõtteid, mis otsest sõnumi juurde ei käi, kuid ometi kannavad kirjutaja arvamust.

Meeldiv on lehe avarubriik „Anno Domini“ ning et kalendrikuupäevi ja oma olulisi isikuid märgatakse. Ei meeldi aga väiksed pealkirjad ja imeväikses šriftis pildiallkirjad, võiks vähemalt paksem kiri olla.

Palju õnne „Leole“ lehe tegijatele - nii selle kirjutajale, koostajale kui ka ükskõik mis viisil toetajale! 50

lehenumbrit on tähtis versta-post, millest edasi minna.

***

„...Leht on liialt kirjanduslik...“, „...leht on väga huvitav-loen alati kõik läbi, saan teada mis siin kandis tehakse...“, „...mulle ei meeldi kellegi mõtetehtetused - mina mõtlen ise ja mind ei huvita see, mida keegi teine mõtleb, ...kiri on liiga peenike - ei viitsi uurida...“, „...no keda huvitavad need eelarve diagrammid või volikogu istungid...“, „mina seda lehte ei loe, vaatan lihtsalt läbi ja tõstan kõrvale, aga ema elab mul Pärnus, muidu siit kandist pärit, tema ajab sünnipäevade ja surma-teadetes näpuga järke ning otsib õhinal tuttavaid nimesid...“, „...ma loen ikka otsast lõpuni läbi aga jah, liialt Suure-Jaani keskne - tõsi küll, eks me ise ole selles süüdi...“, „...leht ilmub kord kuus, kuidas sinna uudist panna - kuu aja pärast on see juba nii vana uudis, et ei taha isegi sellest enam lugeda...“.

Need on vaid mõned nopped lugejate arvamustest, aga kahjuks ei olnud inimesed nõus oma mõtteid enda nime all lehes avaldama. Kord kurjustame, et meie kandist lehes ei kirjutata, siis jälle saadame meie arvamuse küsija „mõne kompetentsema inimese käest küsima“. Mis teha.

Vahendas Jaanus Siim

Laululind 2004

Pühapäeval, 4. aprillil oli kultuurimaja lava väikeste laululaste päralt. Toimus Suure-Jaani piirkonna mudilaste lauluvõistlus „Laululind 2004“. Osavõtjaid oli sel korral rohkem kui eelmisel aastal. 19 väikest solisti Olustverest, Kõidamalt ja Suure-Jaanist laulsid kodus, emast, mänguasjadest, loomadest, kevadest.

Laululapsi kuulas ja hindas lastesõbralik žürii koosseisus Maret Mölder, Eda Saaremets, Imbi Johanson, Ülle Piir ja Priit Toobal. Aitäh!

Lastele õpetasid laulud selgeks juhendajad Alla Hekki (Olustvere lasteaed), Valve Sengbusch (Kõidama lasteaed), Age Einulo (Suure-Jaani lasteaed ja seltsing „Kukupai“), Maret Aaboja (Suure-Jaani kultuurimaja lauluring), Agnes Kurg (Olustvere). Kõik väikesed solistid laulsid hästi, aga siiski oli lapsi, kellele laul kõlas paremini ja meeolukamalt.

Žürii otsus oli järgmine:

3-aastaste grupi parim solist - Anna Krete Kangur (Valve Sengbusch).

4-aastaste parim solist - Kaja Rusi (Valve Sengbusch).

5-aastaste parim solist - Kätlin Uus (Valve Sengbusch).

6-7-aastaste grupi parim -

Helena Ringo (Alla Hekki).

„Laululind 2004“ tiitli võitis seekord Suure-Jaani tüdruk **Lilija Pollmann** (Age Einulo). Lilijale tõi võidu H. Hindpere laul „Ema sünnipäev“, mida ta esitas väga korrektselt ja emotsionaalselt. Kiitus sulle, Lilija, selle kauni laulu eest.

Žürii andis välja ka mitu eripreemia neile, kes oma esinemisega silma paistsid. Kõige noorema osavõtja auhinna sai 2-aastane Teele Siim (Age Einulo). Emotsionaalseim esineja oli Maali Kukk Olustverest (Agnes

Kurg). Põnevaima laulu tuule vempudest esitas Lysandra Lippa (Alla Hekki). Mehisema laulja ja ka laulu eripreemia läks Jan-Erik Jegorovile (Age Einulo).

Publiku lemmikuks osutus aga julge ja vahva laulutüdruk Jorine Pilkes (Age Einulo).

Oli tore laste laulupäev. Täna kõiki juhendajaid ja tublidele laululastele soovin palju ilusaid esinemisi.

Maret Aaboja
Suure-Jaani kultuurimaja direktor

Laululind 2004 - Lilija Pollmann

FOTO: Jaanus Siim

Suure-Jaani Gümnaasiumi lauluvõistlus

29. ja 30. aprillil võtsid mõõtu Suure-Jaani kooli suured ja väiksemad lauljad.

V-XII klassist oli võistlejaid kokku 18, nende hulgas ka kaks tugevama soo esindajat.

V-VIII klassi arvestuses tunnistas ürii üksmeelselt parimaks Triin Kangro (VII klass); IX-XII klassis Karl Ventseli (X klass).

Anti välja ka viis eripreemiat: Andre Välimets (V klass), Monika Sepp (VI klass), Juta Virk (VII klass), Liis Elts (IX klass) ja Reelika Koodres (XI klass).

I-IV klassi arvestuses oli võistlejaid tunduvalt rohkem - 29; noormehi neist vaid kolm.

I klassi arvestuses võitis Arnika Arula, II klassist Mai Sillamäe, III klassist Laura Põrkja IV klassist Jane Lohu.

Eripreemiad said: Marit Pöder (I klass), Kadri Johanson (II klass), Eva-Lotta Kivi (III klass), Peeter Todoruk (III klass) ja Nele Fuchs (IV klass).

Tublid olid aga kõik, kes võistlema tulid.

Leili Kuusk

Omavalitsused kaaluvad taas liitumist

Algus leheküljel 1

... ning paratamatult hakkab kehtima põhimõte "Kes ees, see mees".

Õigus on Suure-Jaani Linnavolikogu esimehel Ülo Kõstil, kes rõhutas, et suurem vald saab ka oma laene kergemini teenindada ja hädavajalikke uusi hankida Eesti investeerimispoliitika nõuab ikkagi 20 protsenti omavahendeid, mida väikevallal pole kusagilt võtta.

Samas ei saa suur vald olla eemärk omaette. Ohte annab pehmendada läbimõeldud ja ühise heakskiidu pärvinud arengukavaga, mis peaks ühinemislepinguga kaasas käima, ning demokraatliku külaliikumise arendamisega, mis suurvald tegelikuks toimimiseks on paratamatu.

2005. aasta kohalikele valimistele oleks Viljandi-maal mõistlik vastu minna kaheksa kuni kümne omavalitsusega.

Jaak Allik
Riigikogu liige
Eestimaa Rahvaliid

AS Suure-Jaani Ravikeskuse osast eakate ravis ja hoolekandes nüüd ja edaspidi!

Käesoleva aasta 6. veebruaril jõudis lõpule OÜ Suure-Jaani Ravikeskuse ümberkujundamine aktsiaseltsiks. Seda nõudis seadus, mis sätestab, et statsionaarset hooldusraviteenust võib osutada aktsiaseltsi või sihtasutuse. Aktsiaselts Suure-Jaani Ravikeskus jätkab osatüüpi senist tööd, olles tema õigusjärglane. Nii osutame ravikeskuses ambulatoorset ja statsionaarset arstiabi ning pakume eakatele inimestele hoolekande teenust. Meie põhiline teeninduspiirkond on endiselt Põhja-Viljandimaa, millele lisandub Järvamaa lõunaosa. Senine koostöö perearstide ja omavalitsuste sotsiaaltöötajatega on olnud edukas. Oleme suutnud tagada patsientidele soovitud kvaliteedi ja seda ka suutnud hoida. Tänu sellele on pakutavad tervishoiuteenu-

sed aidanud edendada nii üksikisikute kui kogu teenidus pii rkonna elanike tervist. Meie ravikeskuse nurgakiviks on patsiendikeskne lähenemine, teenuse kasutajate rahulolu ja pakutavate teenuste vastavus tarbijate vajadustele.

2004. aastal osutatavate tervishoiuteenuste osas on haigekassadega lepingud sõlmitud ja nende maht võimaldab jätkata kvaliteetse teenuse osutamist suuremas mahus kui läinud aastal. Kõige rohkem suureneb günekoloogiakabinetile eraldatud rahasumma. See saame günekoloogiakabinetis vastu võtta palju rohkem daame kui 2003. aastal. Usun, et kaasajal, kus HIV viirus ja suguhaigused teevad noorte naiste hulgas laastavat tööd, on vaja sagedamini külastada naistearsti. Suuremat tähelepanu vajavad rasestunud naised. Günekoloog Alvi Mikk ootab daame esmaspäeval ja neljapäeval 16.00-20.00 ja laupäeval 09.00-12.00. Eelnevalt saab registreeruda

vastuvõetupäevadel eelpool toodud kellaegadel telefonil 437 2103.

AS Suure-Jaani Ravikeskuse hooldusravi osakonnas arvestatakse inimeste soovi saada ravi elukohajärgselt. 2004. aasta lepingud võimaldavad avada vähemalt 15 hooldusravi voodikohta. Ravikeskuse arst dr Ülo Nurk on suutnud luua haiglas sõbraliku töökeskkonna, kus öed ja hooldajad tagavad patsiendile kvaliteetse teenuse. Iga inimene pälvib vajaliku tähelepanu.

Hoolekannet vajavad need eakad, kes mitmetel põhjustel, nagu jääv puue, toimetulematus, vanadus, tõrjutus ja üksindus, on hädajäänud. Ravikeskuses on neile tagatud inimväärne elu. Enamasti tasuvad sellise teenuse eest omavalitsused, vahel ka eakas ise või tema sugulased. Viimaste aastate kogemused näitavad, et praegustest kohtadest ei piisa. Lahenduseks oleks uue 30-kohalise hooldusravikorpuse ehitamine,

kusjuures praegune haigla hoone jääks täielikult eakate käsutusse. Usume, et Põhja-Viljandimaa ja Lõuna-Järvamaa omavalitsused toetavad seda ideed, sest praegu tööl käivad inimesed on ilmselt raskustes, nende igapäevaelu ja toimingud on häiritud, juhul kui lähedaste seas on eakas inimene, kes vajab pidevalt järelevalvet. Tervishoiuteenuste korralduse seaduse §51 ja §53 lubavad kohalikel omavalitsustel rahaliselt ravikeskust toetada. Tark tegu oleks veel käesoleval aastal täiendada omavalitsuste arengukavasid, mõeldes ravikeskuses kohtade arvu suurendamise vajadusele. AS Suure-Jaani Ravikeskuse looduslikult ilus asukoht Lõhaveres on just õige koht, et sellest kujundada Põhja-Viljandimaa ja Lõuna-Järvamaa eakatele turvaline raviasutus ja kodu.

Turvaliselt eakatega tulevikku.

Matti Zirk
AS Suure-Jaani
Ravikeskuse juhataja

Õppimisvõimlustest Mainori Kõrgkoolis

MAINOR- MAJandus, INimesed, ORganisatsioon. Sellest lühendist tulenevad Mainori Kõrgkooli olemus ja missioon ühiskonnas - pakuda kõikidele soovijatele kvaliteetseid teadmisi kaasaegsetes majanduse toime mehhanismides, mis tagaksid neile oskused hakkama saamiseks ükskõik millise organisatsiooni tipus.

Meil on seljataga 11 edukat tegutsemisaastat Eesti kõrgharidusmaastikul. Mainori Kõrgkoolil on rahvusvaheliselt akrediteeritud õppekavad, millele järgi õpetatakse kaheksas õppekeskuse üle Eesti; meil õpib päevases, õhtuses ning kaugõppe vormis 1 633 tudengit. Kõrgharidus omandatakse oma kodukohas.

Alates 1993. aastast on Mainori Kõrgkoolil õppekeskus ka Viljandis, kus käesoleval õppeaastal omandab kõrgharidust 76 tudengit. Neid õpetavad oma eriala asjatundjad - praktikud ning ka rahvusvaheliselt tunnustatud kõrgeimate teaduslike kraadidega õppejõud. Õppeprogrammi kuuluv praktika rohkus teeb meie tudengitest oma ala spetsialistid, kes on võimelised tööjõuturul kiiresti ja edukalt orienteeruma. Meie kõrgkooli eripäraks on tihe koostöö AS Mainor üheteistkümneme tootmisettevõttega, mille reaalse väljund on üliõpilaste jaoks lai praktikakohtade valik.

Mainori Kõrgkoolis on võimalik omandada rakenduslik kõrgharidus kolmel erialal:

- ärijuhtimine, kus saadakse põhjalikud teadmised ja oskused, mis on

- vajalikud väike- või keskmise ettevõtte juhile ning spetsialistile. Spetsialiseeruda on võimalik ettevõtte juhtimise, finantsjuhtimise, tootmisjuhtimise, majandusõiguse, kinisvaraarenduse, logistika või turismiettevõtluse valdkonnas.

- rakenduspsühholoogia, kus omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud neile, kes töötavad personali- või teenindusjuhtimise valdkonnas. Spetsialiseeruda on võimalik personalijuhtimisele ning teeninduspsühholoogiale.

- infotehnoloogia, kus omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud infotehnoloogia spetsialistidele.

Meie Kõrgkoolis õpib üliõpilasi igas vanuses. On neid, kes on äsja lõpetanud

gümnaasiumi ja ka neid, kes on hiljem jõudnud arusaamisele, et nende edukaks tööks on vajalik oluliselt rohkem teadmisi ja miks ka mitte diplomit. Mainori Kõrgkooli sisse astumiseks ei ole vajalik riigieksamite sooritatus. Tudengikandidaat peab omama keskhariidust, kirjutama essee ning läbima vestluse. Kui oled huvitatud õppimisest Mainori Kõrgkooli Viljandi õppekeskuses, võta ühendust õppekeskuse juhatajaga, kes on meelsasti nõus ja gama sulle infot õppimisvõimaluste kohta meie kõrgkoolis. Vastuvõtukatsed toimuvad mais, juunis ning augustis. Õppetöö algab traditsiooniliselt septembris.

Markus Stein
Mainori Kõrgkooli
Viljandi õppekeskuse
juhataja

SPORDIUDISED

24. aprillil toimus traditsiooniline Aprillikarikas võrkpallis. Seekord oli turniir rahvusvaheline - osales ka külalisvõistkond Soomest Joutsast.

Kokku oli turniiril 5 võistkonda, igas 4 meest ja 2 naist.

Pingelise ja tasavägise võistluse võitis Suure-Jaani võistkond koosseisus Riho Ots, Indrek Ots, Ain Arula, Heiki Adamson, Monika Pill ja Evi Putrolainen. Teise koha saavutas Vanaõue ja kolmanda koha Tallinna võistkond.

Turniiri eduka toimumise eest täname Tääksi Põhikooli võimla personali, Vanaõue Puhkebaasi, Leo

Putrolainenit ja Mati Adamsoni.

Toomas Aavasalu

Tulekul kolmiküritus „Vanaõue Cup“

I etapp
Triatlon (kanuu + ratas + jooks) 30. mail Vanaõues

II etapp
Jooks Vanaõue-Kurgja 25. juulil Vanaõues

III etapp
Võrkpalliturniir 3+1 (3 meest + 1 naine) 22. augustil Vanaõues

6. juunil Rannavolle I etapp Vanaõues

Informatsioon telefonil 5661 1360

Toomas Aavasalu

***

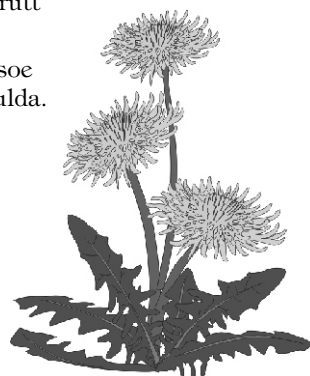
On ööbiku laulus terake tõtt ja pääsu lennus ülal. Meil kõigil on ses kevades rutt maapinnal pühal.

On hommikutund nii erk ja soe päikesekiir siin sulatab kulda. Maa aurab künnist, mis eilsest siin eks homme põllule tulda.

Ja piriseb kärbes ning trillerdab lõo metsaääres rohetab pind. Vaher öitesse end siis lööb rohi võililled lööd rinda.

12. mai 2003
Elle Todoruk

Palun revideerige oma sahtleid. Kui leiate sealt mõne salmi, mida raatsite teistega jagada, ootame seda. Võime teie loomingut soovi korral avaldada ka varjunime all.

OMA-LOOMING

Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilased luuletasid oma emast

Emale

Armas kallis emakene, olen sinu tütrekene. Mäletad, kui laulsid mulle? Kui ma nutsin, võtsid sülle.

Kingin sulle roose, või siis näiteks moose. Kui ei taha, ütle vaid, siis ma laulan sedamaid.

Armas kallis emakene, olen sinu kullakene. Kui ma nutan – lohutada. Kui ma naeran – jahutada.

Helerin Möttus

Emast

Kui mõtlen oma emale, siis nägu läheb naerule, sest alati tal rõõmus meel, kui kodus toimetusi teeb.

Ta triigib, keedab, küpsetab, teeb käsitööd, meid õpetab, Ja kõige hiljem toimetused lõpetab. Kust võtab jõudu selleks ta?

Peaa hästi järgi mõtlema. Ta laulab, spordib, kaarte teeb ja koduaias kõpitseb. Ja ikka on tal rõõmus meel.

Heldur Loode

Luuletus emast

Hommikul, kui ärkan ma, ema juba askeldab. Pottidega kolistab, kraanikausis solistab.

Ta kooliteele saadab meid ja pliidi alla paneb puid. Nüüd varsti väikevenna ärkab, ema tema kisa märkab.

Kui õhtul heidan voodisse, on ema ikka ärkvel veel. Ta meile riided valmis seab, siis ennast voodisse ta veab.

Harder Kink

Minu ema

Emal on mul jälle tööl, kord on päeval, kord on ööl. Kaksteist tundi on ta töö, väsitav ja kurnav öö.

Aga kui on vabad päevad, töötab ema aias. Õhtu aga kätte jõuab, emal juba valmis saiad.

Õhtul telekas meil mängib, varakult me poeme sāngi, sest et emal homme töö. Homme päeval, mitte ööl.

Ave Oolo

EMERI

Õnne esimesel juubelil!

Sinu sõbrad Suure-Jaanist ja Olustverest

TÄNAME

linna koristamisest
osa võtnud inimesi

Suure-Jaani linnavalitsus

Olustvere Põhikool vajab
alates 1. septembrist
**poiste kehalise kasvatuse,
poiste tööõpetuse
ja vene keele
õpetajaid.**

Address:
Olustvere sjk, 70401,
Viljandimaa.
Telefon 437 4393
e-post: opk@olustvere.edu.ee

Paala rahvamajas:

03. mail lasteringide kevadeterminus

"Karu ärkab talveunest"

08. mail emadepäeva auks pillilugude
kontsert

20. mail kevadkontsert pensionäridele

05.-06. juunil ekskursioon Saaremaale

NORDICUM

**Liikluskindluse tavapoliis,
Roheline kaart, Reisikindlustus
Varakindlustus,
Õnnetusjuhtumikindlustus.**

Poliiside müük tööpäeval 8.30 – 17.00

Suure-Jaani Männiku 4

(autokaupade pood, II korrus)

Info 433 7797 Helle

Transporditeenus

Mercedes Vito väikebussiga

(8+1) kohta

Eestis ja Soomes.

Informatsioon telefonil 5661 1360

FOTOGRAAF Jaanus Siim

teeb Suure-Jaanis, Köleri tn 3
ateljefotosid

dokumendipildist pereinildini.

Eelnev kokkulepe

Telefonidel 437 2001 või 517 8704

Sürgavere lasteaed "Vembu"

TÄNAB

AS Electrum

OÜ Õhumeister

Suure-Jaani Vallavolikogu ja -valitsus

Sürgavere Põhikooli kokad

Sürgavere Põhikool

"Vembu" hoolekogu ja lapsevanemad

Kõiki, kes nõu ja jõuga abiks olid

NIB!

Maikuu **kogutakse** Olustvere valla
elanikelt **kokku**

kasutamiskõlbmatud külmpapid,

pesumasinaid, televiisorid,

raadiod, elektri- ja gaaspliigid.

Palume ära viimist vajavad esemed

eelnevalt registreerida

21. maiks telefonil 437 4316.

Teenus kliendile **tasuta.**

Olustvere Vallavalitsus

kuulutab välja **vähempakkumise
kuiva küttepuudega varustamiseks**
Informatsioon telefonil 437 4392

Müüa lõhutud küttepuid (toores lepp)

Telefon 5698 0705

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Anneli Märdikesel ja Marek Ivaskil
sündis 06. aprillil

tütar **ANABEL** Ivask

Age Põdral ja Madis Luukenil

sündis 09. aprillil

poeg **HENDRIK** Luuken

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

SUURE-JAANI LINN

ANNA SAMUEL	16.05.1913	91
LINDA TIRUSSON	09.05.1914	90
REIN KUTSAR	24.05.1917	87
VAIKE KUTSAR	05.05.1918	86
HILJA-ALISE ÖRD	04.05.1921	83
HELVI HAAGMA	01.05.1923	81
AIDA PETERSON	10.05.1924	80
LEIDA RANDMAA	09.05.1929	75
MAI ROHTLA	19.05.1929	75
RAIMUND PÄHKLEMÄE	13.05.1934	70
HEINO VIIES	18.05.1934	70
ELVI OJAMÄE	13.05.1939	65
MAIE HENN	24.05.1939	65
MATI HANSEN	24.05.1954	50
LY VALDMAA	25.05.1954	50

SUURE-JAANI VALD

AMANDA SOOSAAR	08.05.1917	87
SALME-JOHANNA VIILIP	17.05.1917	87
SELMA PÖDER	30.05.1919	85
ERMILDA BREIZ	19.05.1921	83
ALMA JÜRISSE	07.05.1923	81
HELMI KÄÄRA	21.05.1923	81
VILJAR TOOMIK	13.05.1924	80
HILDA MIKKOR	14.05.1934	70
AINU OLESK	03.05.1934	70
VAIKE AULE	05.05.1934	70
NIINA DARKOVA	07.05.1934	70
MAI KINGISEPP	02.05.1939	65
ROSALI KUKK	26.05.1944	60
ANTS KIPPUS	24.05.1944	60
VELLO PIKOV	24.05.1944	60
ILME ROOSNA	02.05.1944	60
VAIKE LIIVA	22.05.1949	55
ALEKSANDER LEEMET	27.05.1954	50
SIIM EEVARDI	13.05.1954	50
VICTORIA TÖNUMAA	12.05.1954	50
ERMO KASELA	04.05.1954	50

OLUSTVERE VALD

MARTA RAJASAARE	16.05.1920	84
IRAIDA OTSMAN	03.05.1939	65
HELJU ALLIK	24.05.1944	60
ENE HANSEN	07.05.1949	55
MEINHARD JURONEN	08.05.1949	55

Mälestame

ANETTE VIILIP	25.05.1906 - 05.04.2004
PAUL AALIK	01.11.1948 - 08.04.2004
GABRIELE SCHMALZ	26.01.1914 - 14.04.2004
VIKTOR HAJANEN	01.12.1951 - 18.04.2004
ANATOLI JÕEVEER	15.10.1945 - 27.04.2004
SELMA ROOMETS	22.09.1928 - 28.04.2004

Reklaamkuulutuse
(kuni 250 tähemärki) hind:
ettevõtjal 150.- krooni,
eraisikul 15.- krooni.
Avaldame vaid reklaami, mille
eest on eelneva kuu viimaseks
tööpäevaks tasutud.
Toimetusel on õigus artiklite
teksti redigeerida-lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 522 1859
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 437 1145 (tööl)
leili@suure-jaani.ee
Toimetaja-abi fotograaf
Jaanus Siim
tel 437 2001, 517 8704
jaanus@suure-jaani.ee

Kontaktisikud:
Suure-Jaani Linnavalitsus
Aili Adamson tel 437 1145
faks 437 1271
suure-jaani@suure-jaani.ee
Suure-Jaani Vallavalitsus
Märt Perve tel 435 5431
faks 435 5439
mart@vald.s-jaani.ee

Olustvere Vallavalitsus
Silvi Raudmets tel 437 4266
faks 437 4389
olustverev@alex.vil.ee
Suure-Jaani Gümnaasium
Suure-Jaani Gümnaasium
Priit Toobal tel 437 2053,
5557 2377
priit@sjg.edu.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press tel 775 2491
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
vali@estpak.ee

LEOLE Kolme omavalitsuse infoleht
ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@vald.s-jaani.ee

http://www.suure-jaani.ee/leole